

BEDRIJFSRESULTATEN GLASTUINBOUWSECTOREN IN 2004 VERSLECHTERD*Anita van der Knijff*

Voor alle glastuinbouwsectoren zijn in 2004 de bedrijfsresultaten verslechterd ten opzichte van vorig jaar. Ondanks deze algemene neergaande lijn zijn de verschillen niet alleen tussen de sectoren, maar ook binnen sectoren groot.

Glasgroenteteelt: sterke prijsdaling

De prijsvorming voor de hoofdgewassen tomaat, komkommer, paprika en aubergine, stond in 2004 sterk onder druk. Belangrijkste oorzaken hiervan zijn de Spaanse concurrentie, lokale concurrentie op afzetmarkten (met name in de Verenigde Staten), de tegenvallende consumentenvraag door het matige zomerweer (nauwelijks barbecueweer) en de dure euro ten opzichte van de dollar. Met name de opbrengstprijzen voor tomaten en losse tomaten waren dit jaar bijzonder laag, circa 40% onder het niveau van 2003. De prijzen voor rode paprika daalden eveneens fors (-15%). Groene paprika's moesten circa 5% inleveren. Bij komkommer is het moment van teeltwisseling van grote invloed op de middenprijs per bedrijf, waardoor de verschillen groot zijn. De meeste telers hadden in het begin van het seizoen te kampen met achterstand in de gewasgroei en een lagere productie per vierkante meter als gevolg van de relatief donkere wintermaanden. Gedurende het jaar werd de achterstand in productie minder mede door de gunstige weersomstandigheden in de zomermaanden. Het productieniveau bleef hierdoor voor de meeste glasgroenten ongeveer gelijk aan dat van vorig jaar. Bij tomaten en losse tomaten is zelfs sprake van een lichte productiestijging. De totale kosten per vierkante meter zijn dit jaar ongeveer gelijk aan die van vorig jaar. Lagere energiekosten compenseren de stijging van de andere kostenposten. Hoewel de wereldolieprijs, waaraan de gasprijs gekoppeld is, in de loop van het jaar naar een recordhoogte steeg, zullen de meeste tuinders dit pas volgend jaar in de portemonnee voelen. Door de sterke daling van de opbrengsten nam het nettobedrijfsresultaat per vierkante meter gemiddeld met ruim zes euro af. Hierdoor daalde de geraamde rentabiliteit van 106% in 2003 naar 89% in 2004 (tabel 1). Ook het gezinsinkomen uit bedrijf nam af, tot circa 19.000 euro. Door deze sterke achteruitgang van de bedrijfsresultaten wordt gemiddeld per bedrijf circa 27.000 euro ontspaard, terwijl vorig jaar nog forse besparingen genoteerd werden.

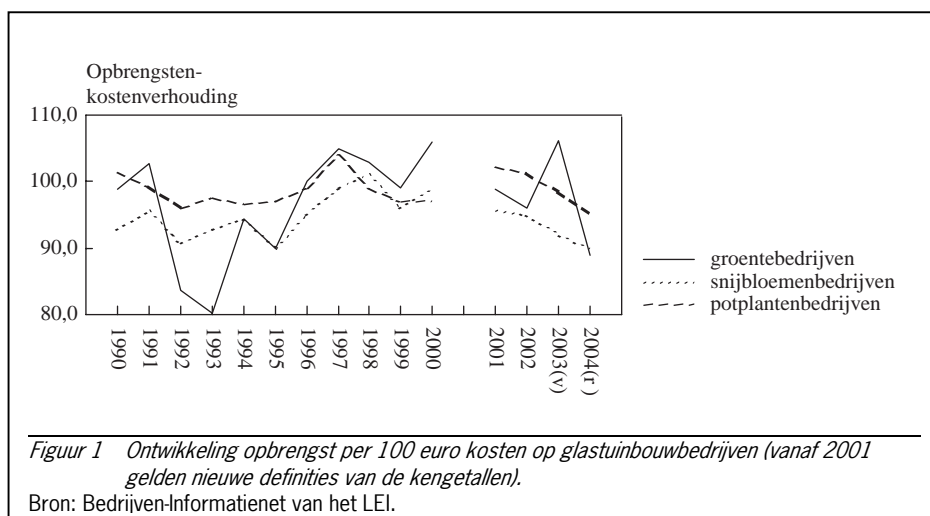
Tabel 1 Bedrijfsresultaten en inkomens van glastuinbouwbedrijven (x1.000 euro).

	Glasgroentebedrijven	Snijbloemenbedrijven	Pot- en perkplanten-bedrijven
Opbrengsten/kosten (%)			
2002	96	95	101
2003 (v)	106	92	98
2004 (r)	89	90	95
Gezinsinkomen uit bedrijf			
2002	56,6	57,2	92,9
2003 (v)	124,6	37,9	64,4
2004 (r)	19,0	30,0	47,0
Besparingen			
2002	-5,1	-0,7	30,7
2003 (v)	78,1	-27,0	-10,5
2004 (r)	-27,0	-35,0	-28,0

Bron: Bedrijven-Informatienet van het LEI.

Sierteelt: ook lagere prijzen

De maandelijkse omzetontwikkeling aan de bloemveilingen kende dit jaar een grillig verloop, waarbij flinke omzetsijgingen en -dalingen elkaar afwisselden. Per saldo is de veilingomzet van Nederlandse snijbloemen de eerste tien maanden van dit jaar 3% lager dan in dezelfde periode vorig jaar, terwijl de omzet voor kamerplanten iets hoger is (+1%). Absoluut gezien zijn er in 2004 minder kamerplanten verkocht. Wel zijn er relatief meer duurdere planten verkocht. Hierdoor lijkt de gemiddelde opbrengstprijs gestegen te zijn. Wanneer echter rekening wordt gehouden met deze verschuiving in het assortiment zijn de gemiddelde opbrengstprijzen van kamerplanten met 5% teruggelopen. De gemiddelde prijsdaling bij snijbloemen lag ongeveer op hetzelfde niveau (-4%). Een zeer sterke daling deed zich voor bij tuinplanten, waartoe ook perkplanten behoren. De prijzen zijn de eerste tien maanden van dit jaar zelfs met 11% gedaald. Oorzaken van deze sterke prijsdaling zijn de grotere aanvoer van tuinplanten en een teruglopende vraag van consumenten. De kosten op snijbloemenbedrijven zijn gemiddeld met iets gestegen (+1%), net als bij pot- en perkplantenbedrijven (+2%). Doordat het aandeel van de energiekosten op sierteeltbedrijven lager is dan op glasgroentebedrijven is het effect van lagere gasprijzen op de totale kosten minder sterk. De kosten voor elektriciteit zijn voor belichtende bedrijven die (een deel van de) elektriciteit inkopen wel gestegen als gevolg van een hogere elektriciteitsprijs (+4%). Lagere opbrengsten in combinatie met toegenomen kosten, leiden tot een daling van de rentabiliteit van gemiddeld twee procentpunten voor snijbloemenbedrijven en drie procentpunten voor pot- en perkplantenbedrijven (tabel 1). Hierdoor dalen de inkomens voor beide bedrijfstypen tot respectievelijk 30.000 en 47.000 euro. Op de sierteeltbedrijven zijn de inkomens dit jaar dusdanig laag dat er gemiddeld ontsparingen optreden. Samenvattend zijn de resultaten voor de glastuinbouwbedrijven dit jaar slecht tot matig te noemen (figuur 1).

Meer informatie:

Rapport 1.04.05 *Actuele ontwikkeling van bedrijfsresultaten en inkomens in 2004*